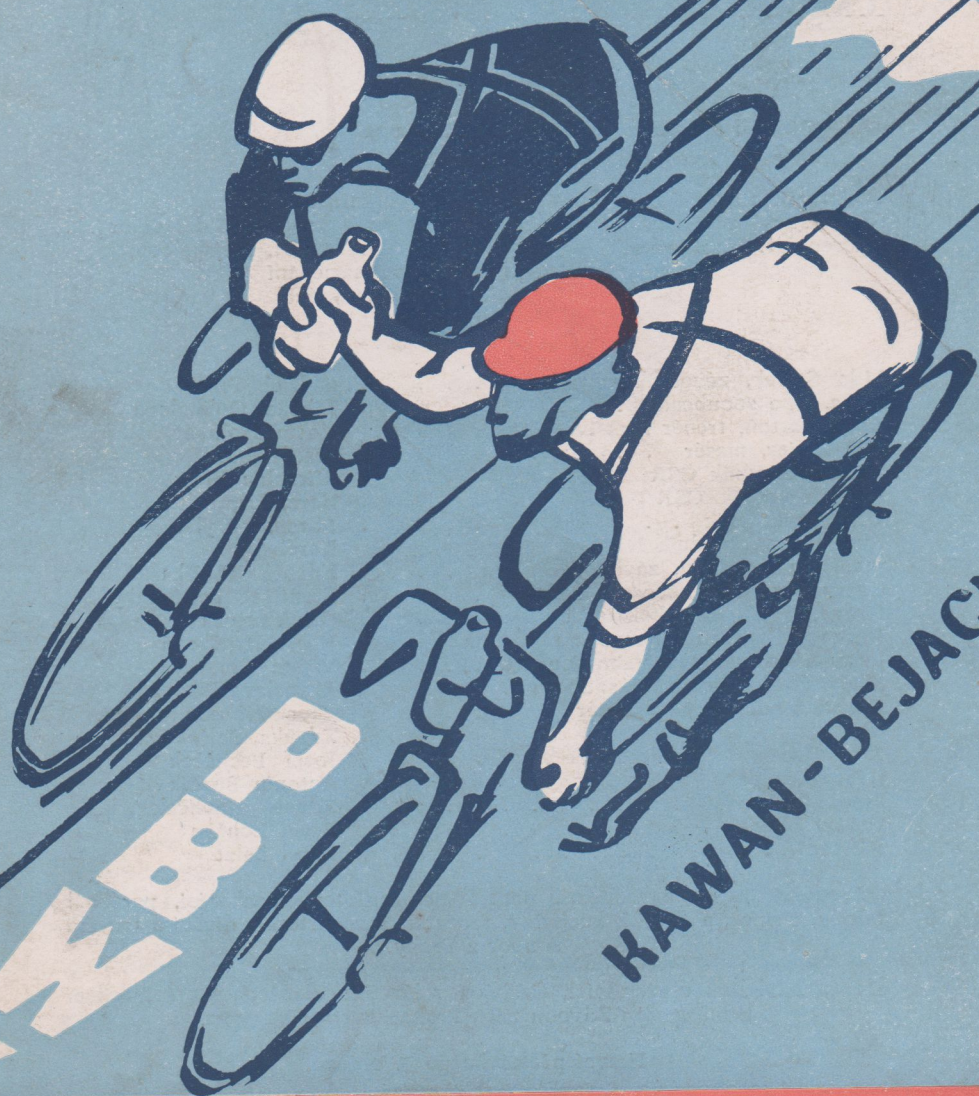

STÁTŇÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

KWBP

KAWAN-BEJACH

KAŇDOROČNĚ V MÁJI

Československá premiéra 27. dubna 1957
v Divadle Jiřího Myrona.

Herbert Kawan — Peter Bejach

Každoročně v máji

(Jedes Jahr im Mai)

Opereta o třech dějstvích (6 obrazech)
Překlad a úprava: M. Vyoral a R. Lampa
Zpěvní texty: R. Lampa

Dirigent: Antonín Kašper
Sbormistr: František Čihánek
Choreograf: Josef Sokol

Režisér: Mojmir Vyoral
Návrhy scén a kostymů Zd. Hybler j. h.
Umělecký poradce M. Stejskalová,
nositelka vyznamenání
„Za vynikající práci“

Osobu a obsazení:

Mila Stárek, závodník ČSR	Oldřich Pika
Edita, jeho snoubenka	Liběna Opletalová
Karel Bartoň, trenér mužstva ČSR	Kosta Holubář
Eda Majer, masér	Josef Kobr
Vašek, závodník ČSR	Miroslav Knoz
Emil, závodník ČSR	Karel Lupínek
Tonda, mechanik	Miroslav Výlet
Rudi Jäger, závodník NDR	Karel Šip
Stanislav Krolinski, závodník Polska	Zdeněk Růžička
Garry Sheffield, závodník Anglie	František Bydžovský
Pietro Bartoli, závodník Itálie	Ota Viktorin
Ileana Georgescu, rumunská reportérka	Jiřina Hrušková
Jarmila, vedoucí tanečního souboru	Vlasta Tolarová
Máša, členka tanečního souboru	Miroslava Píková
Oskar, rozhlasový reportér	Pavel Nebeda
Božka)	Zdeňka Poláčková
Josef Novák) delegáti ze závodu	Josef Pecháček
Jindra Osolsobě)	Antonín Bendík
Předseda MěNV	Zdeněk Havlíček j. h.
Vrátný hotelu	Pavel Loučim
Startér	Karel Balát

Závodníci jiných národností, opatrovníci mužstev, mechanici, personál hotelu, číšnice, pokojské, kuchařky, reportéři a reportérky, diváci a taneční soubor z Prahy.

Děj se odehrává v západních Čechách v lázeňském městě, které je cílem jedné z etap Závodu míru Praha—Berlín—Varšava.

Hlavní přestávka po 3. obraze.

Závodní kola zn. Favorit n. p. Rokycany zapůjčila Krajská správa strojů v Ostravě.

PETER BEJACH

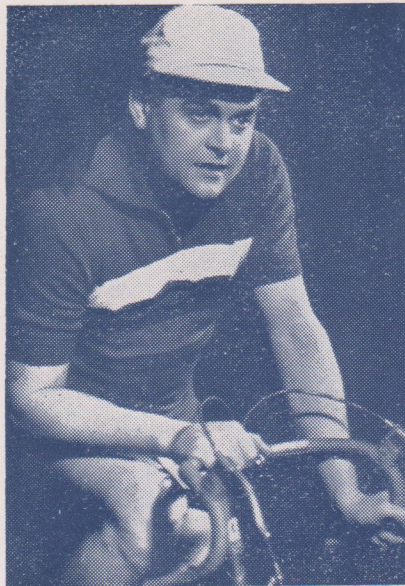
Peter Bejach, již několik let intendant Státní operety v Drážďanech, se narodil v Berlíně r. 1916. Po maturitě se rozhodl pro divadelní povolání; nejvíce ho lákala režijní a dramaturgická práce. Začínal r. 1936 v Drážďanech jako herec, aby jevištní činností získal potřebné praktické zkušenosti pro úkoly režiséra. Od roku 1940 působil již jako činoherní režisér a dramaturg. V letech 1945—1947 byl šéfrežisérem a zastupujícím intendantem Státní činohry v Hamburku. Roku 1947 se stal režisérem Lidového jeviště v Berlíně a současně i vedoucím činoherního oddělení berlínského rozhlasu.

Svá první dramatická díla napsal Peter Bejach po válce. Byly to dvě komedie a drama, které byly uvedeny na německých scénách s významným úspěchem. Kromě toho napsal asi třicet rozhlasových her a různých filmových libret pro DEFU.

První Bejachův styk s operetou spadá do roku 1949. Tehdy poznává, že opereta ve své staré formě, zvláště pokud jde o libreto, neodpovídá již zákonům realismu. Kdo chce dovést operetu k umělecké výši, na jaké stojí činohra a opera, musí opustit špatné tradice a rozvíjet novou operetu s novým obsahem.

Roku 1950 nastupuje Peter Bejach jako režisér u Metropolitního divadla

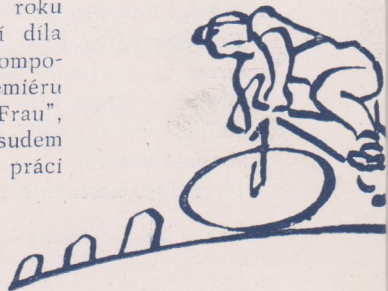
Mila Stárek — O. Píka

Edita — L. Opletalová

v Berlíně. Zde inscenuje celou řadu zpěvoher a současně píše první německou operetu ze současnosti — „Treffpunkt Herz“, která pojednává ve velmi vtipné a zábavné formě o jednotě Německa. Jako komponistu získává kapelníka Metropolitního divadla Herberta Kawana. Tato první opereta, po prvé inscenovaná r. 1951 v Berlíně, byla hrána až do r. 1955 téměř na všech scénách v NDR s obrovským úspěchem. Brzy po její berlínské premiéře následuje druhá Bejachova opereta — „Ferien am Schneeberg“, která v zábavně satirické formě líčí život nových rekreantů, pracujících lidí, ve velkém rekreačním středisku, dříve vyhrazeném jen pro boháče. Také toto dílo bylo hráno asi na třiceti scénách.

Uváděná zpěvohra „Každoročně v máji“ (Jedes Jahr im Mai) je v pořadí třetí Bejachovou operetou, po prvé inscenovanou roku 1953 v Berlíně. Všechna jmenovaná zpěvoherní díla vznikla v úzké spolupráci libretisty Bejacha s komponistou Herbertem Kawanem. Roku 1954 měla premiéru Bejachova hudební komedie „Eine unmögliche Frau“, která se rovněž zabývá současným problémem: osudem ženy, která pro důležitou funkci a významnou práci zapomíná být ženou.

Ileana Georgescu — J. Hrušková

Eda Majer — J. Kobr

HERBERT KAWAN

Herbert Kawan absolvoval hudební školu v Drážďanech. V následujících letech působil jako kapelník u několika divadel. Lásku k hudbě zdědil zřejmě po svém otci, který byl domovem v Hrušovanech u Žatce. Velmi záhy se Herbert Kawan orientoval na činnost skladatelskou; v prvních letech se věnoval výhradně hudbě komorní.

Po válce byl řadu let prvním kapelníkem u Metropolitního divadla v Berlíně, kde si získal jméno i popularitu hudebním zpracováním mnoha operetních děl (na př. Offenbachovy „Krásné Heleny“, Gilbertovy „Filmové hvězdy“ a pod.). V době, kdy působil jako dirigent v Berlíně, navázal tvůrčí spolupráci s libretistou P. Bejachem, který ho jako svého přítele požádal o hudbu ke své první operetě „Treffpunkt Herz“. V harmonické a velmi úspěšné spolupráci vznikla i jejich další společná díla — „Ferien am Schneeberg“ a „Jedes Jahr im Mai“ (Každoročně v máji).

Kromě těchto tří operet komponoval Herbert Kawan před nedávnem hudbu k nové operetě „Sterne, Geld und Vagabunden“ a k hudebnímu zpracování Goldoniho komedie „Mirandolina“ pro televizi. Aby se mohl plně věnovat své skladatelské práci, vzdal se Herbert Kawan před časem dirigentské činnosti.

PETER BEJACH NÁM NAPSAL

„Jedes Jahr im Mai“ ist ein Werk, mit dem ich die sozialistische Idee der internationalen Solidarität in den Mittelpunkt stellen wollte. Das grosse Ereignis der alljährlichen Friedensfahrt Prag — Berlin — Warschau, das sich auch in Deutschland einer überaus grossen Popularität erfreut, schien mir der geeignete Anlass zu sein . . .

* * *

KAŽDOROČNĚ V MÁJI je dílo, jimž jsem chtěl postavit do středu socialistickou myšlenku mezinárodní solidarity. Velká událost, která se těší také v Německu neobyčejně velké popularitě, zdála se mi být nejvhodnějším podnětem. Tento námět je mi tím bližší, protože jsem se v dřívějších letech zúčastnil jako aktivní sportovec mnoha cyklistických závodů. Láskou k tomuto sportu jsem bezprostředně poznával atmosféru této obrovské sportovní události a dvakrát jsem osobně provázal německé mužstvo Závodu míru v několika etapách. Osobní zážitky a velkolepý dojem z mezinárodní solidarity, která vyjadřuje nové myšlení socialistických lidí a silně působí i na sportovce z kapitalistických zemí, zdály se mi dobrým námětem pro současnou operetu. V průběhu práce na díle jsem měl mnoho debat a diskusí s našimi aktivními cyklisty — jako jsou Tāve Schur, Lothar Meister a Bernhard Trefflich. Je to tedy dílo vlastních zážitků a praxe, v němž jsem se pokusil toto vše vtělit do umělecké formy.

Za úspěchy, kterých jsem dosáhl v oblasti rozvoje operety, byl jsem poctěn různými státními vyznamenáními a před třemi lety povolán naším ministerstvem jako intendant Státní operety v Drážďanech.

Po velkém úspěchu díla v Německu je pro mne největší poctou i zado-
stiučiněním, že se tato opereta — právě při jubilejním X. ročníku Závodu míru — objeví současně na dvou velkých scénách Československa, tak úzce s námi spřáteleného. Československým lidem a sportovcům, kteří patří k iniciátorům Závodu míru, mohlo by uvedení mé operety připravit mnoho potěšení a mohlo by být významným příspěvkem k prohloubení přátelství mezi německým a československým lidem.

* * *

. . . Für die tschechoslowakischen Menschen und Sportler, die ja zu den Initiatoren der Friedensfahrt gehören, möge die Aufführung meiner Operette viel Vergnügen bereiten und ein wichtiger Beitrag zur Vertiefung der Freundschaft zwischen dem deutschen und tschechoslowakischen Volke sein.

KAŽDOROČNĚ V MÁJI

Překrásná myšlenka mezinárodní solidarity, která „každoročně v máji“ spojuje sportovce z celého světa, inspirovala dva německé umělce k napsání nové operety. Nebude jistě na škodu, jestliže čtenářům našeho divadelního programu připomeneme historii dnes již tradičního Závodu míru.

Československá premiéra německé operety „Každoročně v máji“ se koná v předvečer startu jubilejního X. ročníku Závodu míru, který se po prvé uskutečnil roku 1948. V prvních čtyřech letech se jel pouze na trati Varšava—Praha nebo Praha—Varšava. Teprve r. 1952 se Závod míru stal záležitostí tří hlavních měst sousedních států — Varšavy, Berlína a Prahy. Místem startu bývá střídavě Praha nebo Varšava; trať závodu, dlouhá přibližně dva tisíce kilometrů, je rozdělena podle obtížnosti a náročnosti terénu do několika etap. Posledních ročníků Závodu míru se zúčastnila reprezentační mužstva nejen z většiny evropských zemí, nýbrž i z Indie a ze států Blízkého Východu. V této těžké mezinárodní konkurenci amatérských cyklistů obstálo Československo až dosud velmi čestně, protože jeho reprezentanti zvítězili v mnoha etapách a v roce 1950, 1951, 1954 a 1955 se stali vítězným mužstvem celého Závodu míru. Nejúspěšnějším československým jezdcem byl zasloužilý mistr sportu Jan Veselý.

I. ročník Závodu míru vyhrálo Polsko (a z jednotlivců Jihoslovan Zorič), II. ročník — Francie (a náš Veselý), III. ročník — Československo (a Dán Emborg), IV. ročník — Československo (a Dán Olsen), V. ročník — Anglie (a Angličan Steel), VI. ročník — Německá demokratická republika (a Dán Pedersen), VII. ročník — Československo (a Dán Dalgaard), VIII. ročník — Československo (a Němec Schur) a IX. ročník — Sovětský svaz (a Polák Królak).

O Závodu míru by bylo možné psát mnohem obsírněji. Ale nechme nyní promluvit svědky nejpovolnější — ty, kteří jsou přímými nebo nepřímými účastníky tohoto mohutného mezinárodního bratrství.

Jan Veselý, zasloužilý mistr sportu:

„...závod je každým rokem těžší a vyrovnanější soutěží, na které se schází výkvět světové amatérské cyklistiky. Všechny jeho etapy vyžadují

od závodníků nejvyšší vypětí sil a jejich úkol je stížen ještě tím, že se závod jede brzy na jaře, v době, kdy teprve začíná závodní období. Právě proto je nutné, aby se cyklista, který se závodu zúčastňuje, na úkol dobře připravil, i když k tomu nejsou u nás povětrnostní podmínky příliš příznivé. Každého roku se však těšíme na všechny staré známé z minulých ročníků a na to, že i s těmi novými nás spojí stejná pouta přátelství a vzájemného porozumění."

Eluf Dalgaard, dánský závodník:

„Cením si svého vítězství proto, že jsem je získal v souboji s tolika výbornými soupeři. Závod míru utužuje přátelství mezi všemi účastníky, ale tentokrát (r. 1954 — poznámka redakce) zpevnil i náš kolektiv. Moji kamarádi mi velmi pomohli k udržení předního místa a nakonec jsem opákoval to, co se v závodě podařilo už mým druhům Emborgovi, Olsenovi a Pedersenovi v předcházejících ročnících... Domnívám se však, že v tomto závodě zvítězili všichni, kteří bojovali, neboť to byl skutečný Závod míru. Heslem, kterým nás zdravil lid všech tří zemí, jimiž jsme projížděli, bylo slovo mír. Přeneseme toto heslo do svých vlastí!"

Edmond Gilbert, člen Mezinárodní cyklistické unie:

„Závod, který jsme jeli, je úžasný. Je to vlastně zlatá koruna, kterou zpracovalo na dvacet národů z drahých kamenů. Lidé dvaceti národů, kteří nemají stejné zvyky, ani stejnou řeč, ani stejný světový názor — vytvořili toto dílo se vznešeným úmyslem. Závod míru prohlubuje přátelství a spolupráci mezi národy, upevňuje mezinárodní vztahy sportovců a propaguje cyklistický sport. Díky všem, kteří mají zásluhu na tom, že se toto dílo daří. Díky všem dělníkům, vedoucím a závodníkům, kteří se svého úkolu tak dobře zhostili...!"

Emil Zátopek, zasloužilý mistr sportu:

„Z vlastních zkušeností vím, jak velkou úlohu hraje sport v otázce vzájemného poznání a sblížení mladých lidí různých národů. Mám své sportovní soupeře a přátele na celém světě a každý náš nový sportovní boj toto přátelství vždy znovu ještě zpevní. V cyklistickém závodě, který spojuje Prahu, Berlín a Varšavu a který má ve svém znaku holubici míru, se projevuji tato pouta vzájemného přátelství zvláště výrazně..." Št.

Kawan-Bejach: Každoročně v máji. Program vydalo Státní divadlo v Ostlavě. Redakce H. Šimáčková a J. Štěpánek. Obálka a kresby Z. Hybler, fotografie Fr. Krasl. Bejachův snímek Foto-Frost-Dresden. Výtiskly Ostravské tiskárny n. p., prov. 02, Ostrava I, Hollarova 14. Cena 0.90 Kčs.